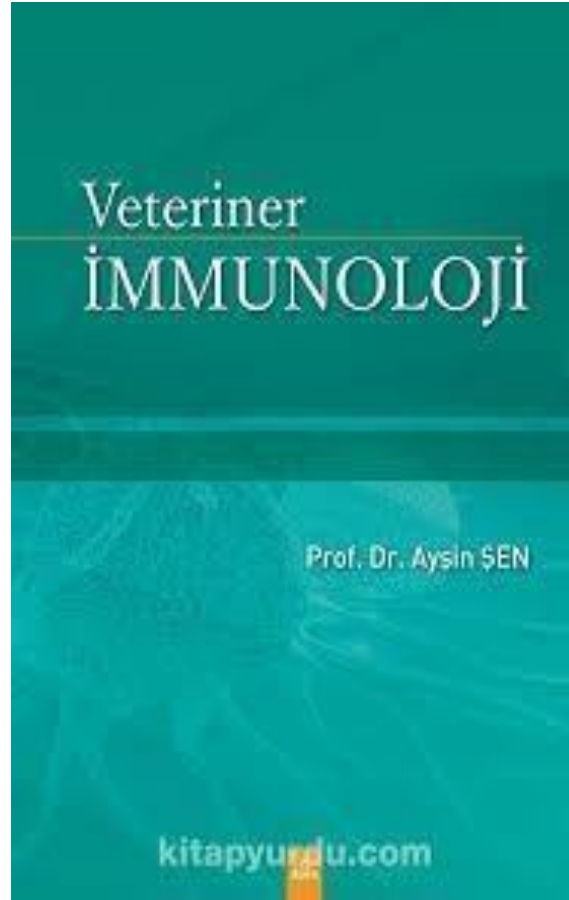

İMMUNOLOJİ

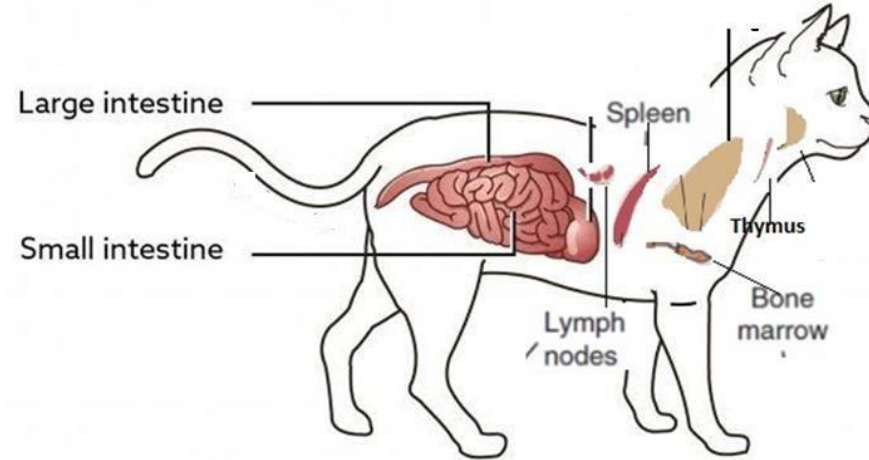
Kaynak Kitap

İMMUN SİSTEM ORGANLARI

İMMUN SİSTEM ORGANLARI

Vücut savunması bir konakçı için yaşamsal önemi olan faaliyetleri kapsamaktadır. Bu savunmada doğal bağışıklık önemli olmakla birlikte spesifik bağışıklığın temel hücreleri lenfositlerdir. Konak açısından lenfositlerin önemi; spesifik yanıtta görev almaları ve antijenik moleküllere karşı vücudu spesifik olarak savunmalarıdır. Bununla birlikte lenfositlerin oluşumu, olgunlaşması ve savaşan hücrelere dönüşmesi de bir o kadar önemlidir. Lenfositler bu özelliklerini vücutta belli organlarda kazanırlar ve antijenik uyarıya da yine bu organlarda yanıt verirler. Bu organlara İmmun Sistem organları veya Lenfoid organlar denir.

Primer ve Sekonder Lenfoid Organlar

Lenfositlerin oluşumu, gelişimleri, olgunlaşmalarının gerçekleştiği organlara “primer lenfoid organlar denir. Olgunlaşmasını tamamlamış lenfositlerin depolandığı antijenik uyarıya yanıt verdiği ve immunolojik reaksiyonların gerçekleştiği organlara ise “ sekonder lenfoid” organlar denir.

Primer Lenfoid Organlar

- Yeni doğanlarda en büyük relatif hacim
- Puberteden sonra küçülme
- Antijenik uyarım olmaksızın gelişir
- Neonatal çıkarılmaları sonucu fonksiyon kaybı
- Görevleri: Lenfosit değişimi ve olgunlaşması

Kemik İliği

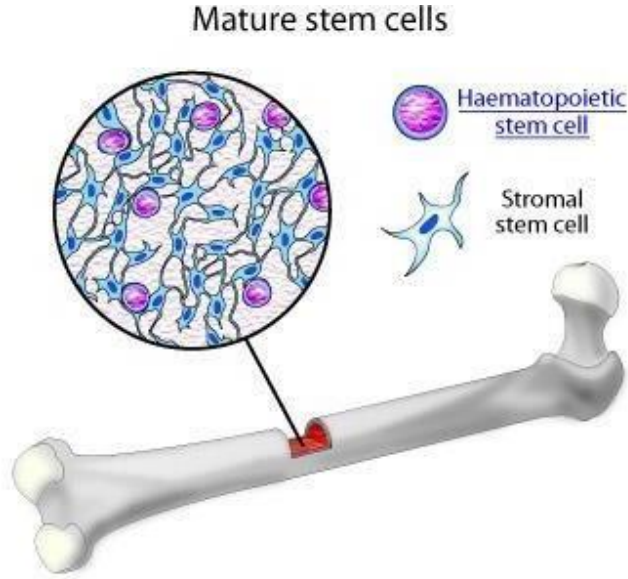
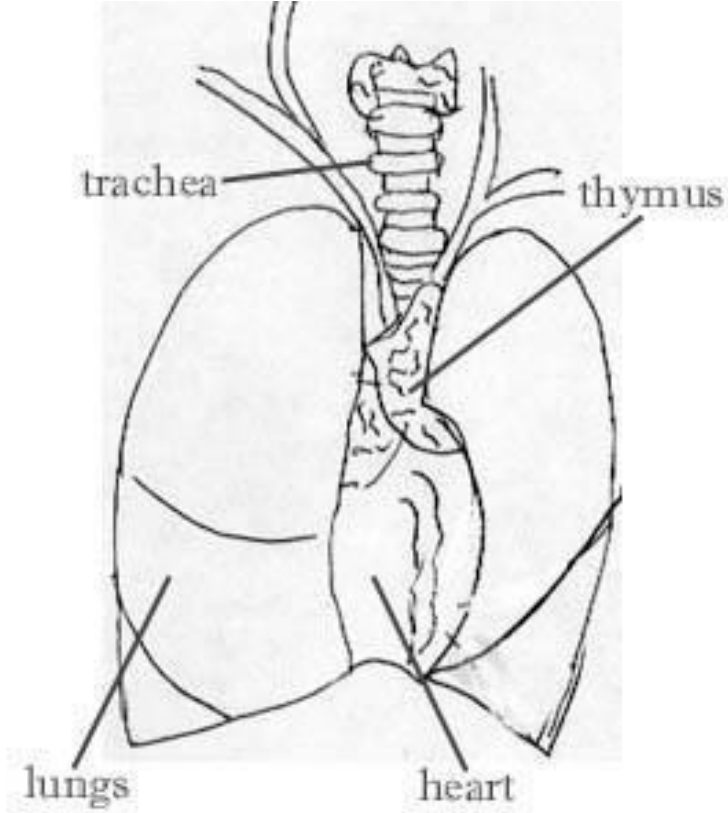

Illustration by [Cell Imaging Core](#) of the Center for Reproductive Sciences.

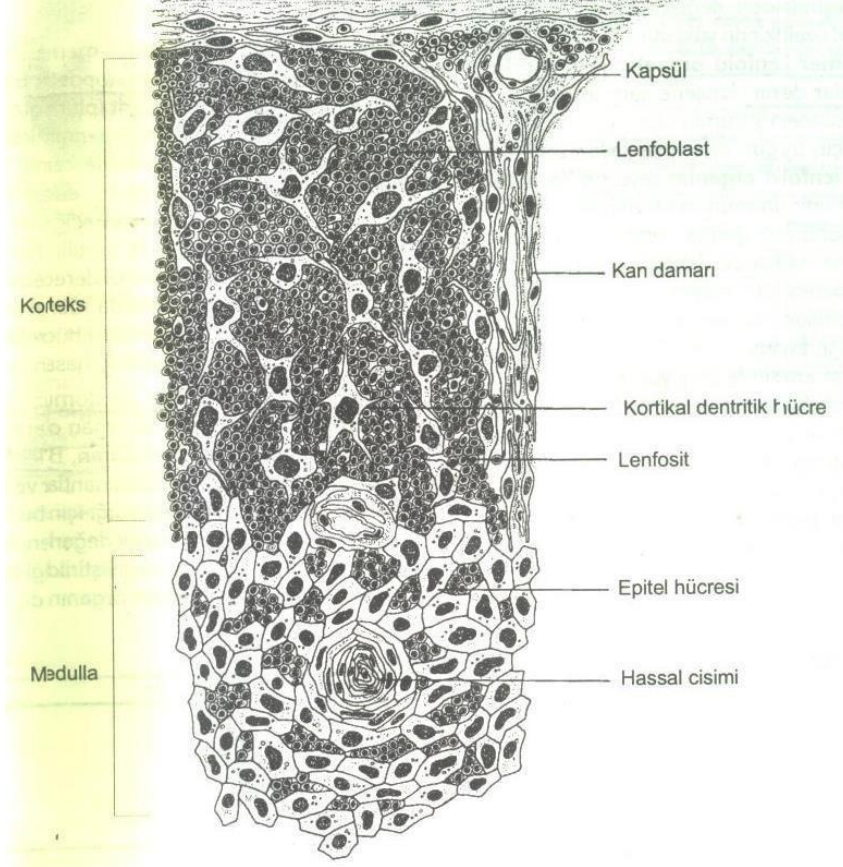
- Memelilerde tüm kan hücrelerinin orjin aldığı organ
- Geç Fetal dönem ve erişkinlerde: kemik iliği lenfosit kaynağıdır
- Erken fetal dönemde: karaciğer, omentum lenfosit kaynağıdır
- Memelilerde (ruminant ve domuzlar dışında) B-lenfositlerinin olgunlaşma yeridir
- Hem primer hem de sekonder lenfoid organ

Timus

- Lober yapıya sahip
- Anterior mediastinal boşlukta yer alır

Timus

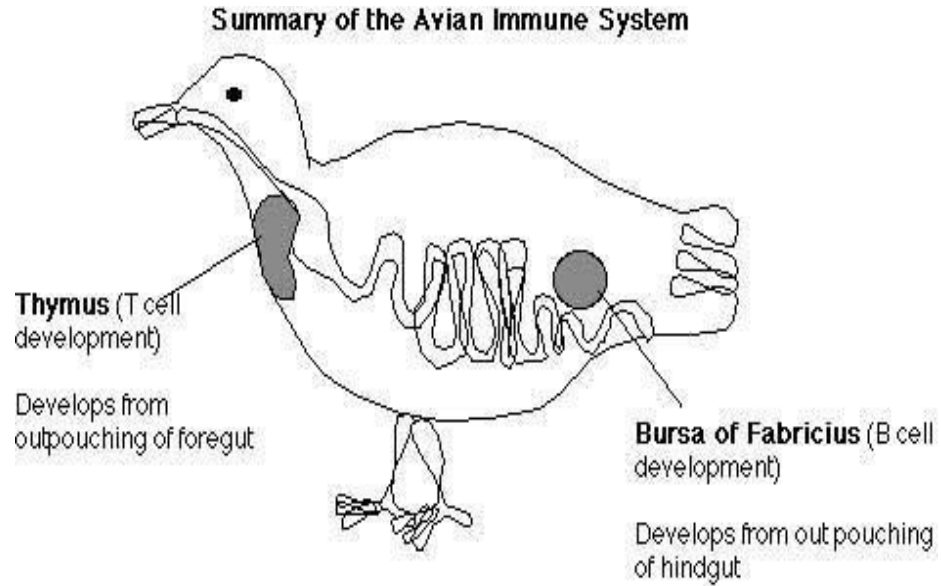
- Memeli ve kanatlılarda T-lenfosit olgunlaşması
- Kan damarları bazal membran ve epitel katman ile çevrili- antijen girişi yok
- Lenf damarı çıkışı yok

Timu

- Relatif hacim yeni doğanlarda en yüksek düzeyde,
- Puberte döneminde en büyük absolut hacim-ileri dönemlerde küçülme
- Antijenik uyarımdan bağımsız gelişme
- Neonatal timektomi- Fonksiyon kaybı
- Görevi: -öncü T hücrelerinin olgunlaşması
-otoreaktif T hücrelerinin öldürülmesi
-timik hormon sentezi
- Olgunlaşan T lenfositler sekonder lenfoid organlarda depolanır

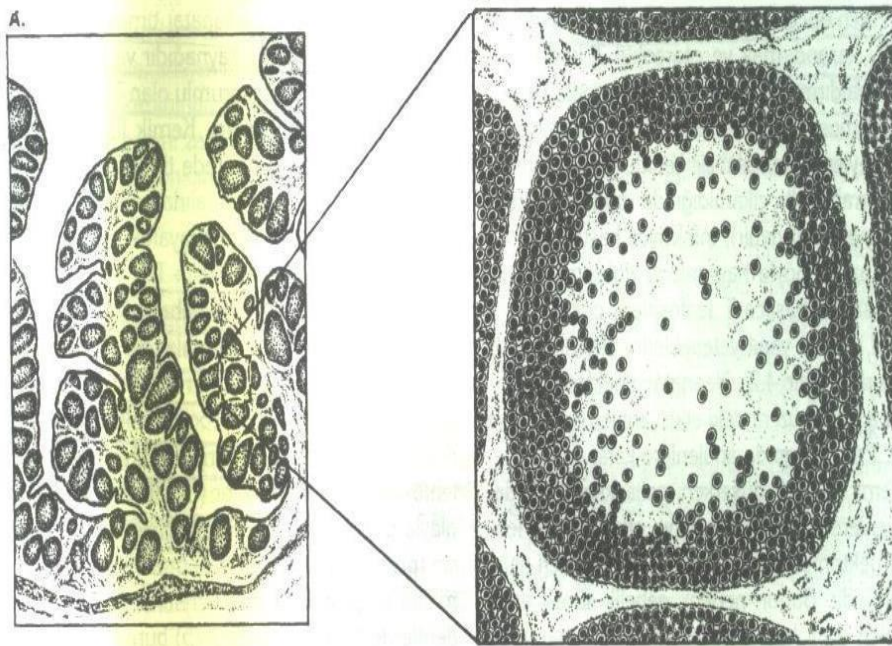
Bursa Fabricicius

As in mammals, a **spleen, liver** and **lymph nodes** are present. Similarly, all blood cells develop initially in the **bone marrow**, which is the site of the stem cells which produce them.

- Sadece kanatlılarda bulunur
- B lenfositlerin olgunlaşmasında sorumlu
- Kloakanın dorsalinde-tütün kesesi şeklinde
- Yumurtadan çıkış döneminde en büyük absolut hacim-ileri dönemlerde küçülme
- Antijenik uyarımdan bağımsız gelişme
- Hem primer hem de sekonder lenfoid organ

Bursa Fabricius

Şekil 4.2 Bursa Fabriciusun yapısı. A)Organın lobar-foliküler yapısı, B)Herbir foliküldeki B lenfosit kümeleri. (Halliwell ve Gorman, 1989).

- Bağ doku ile çevrili lobar-foliküler yapı
- Korteks ve medulla
- Korteks: lenfosit, plazma hücreleri, makrofajlar
- Medulla: lenfoblast ve lenfositler
- Neonatal bursektomi-humoral bağışıklık kaybı
- Görevi: -öncü B hücrelerinin olgunlaşması
  - otoreaktif B hücrelerinin öldürülmesi
  - hormon (bursin)sentezi

Peyer Plakları

- Ruminantlarda:
  - İliosekal peyer plakları-
primer lenfoid organ
  - Jejunal peyer plakları-
sekonder lenfoid organ

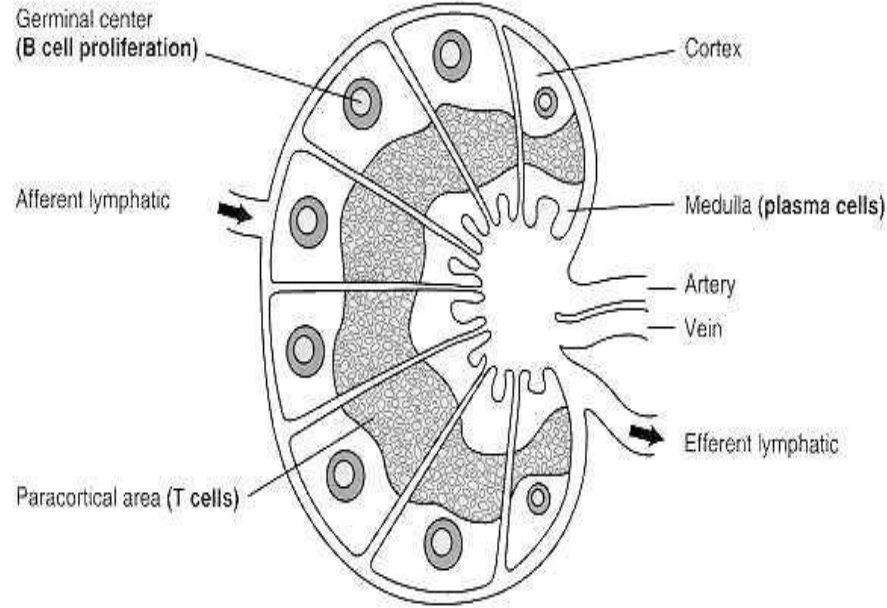
İliosekal peyer plakları

- Fetal dönemde maksimum büyüklükte
- 15. ayda görünmez
- Ruminantlar ve domuzlarda B lenfositlerin olgunlaşma yeri
- Otoreaktif B lenfositlerin imhası
- Cerrahi yolla çıkarılmaları sonucu B lenfosit kaybı

Sekonder Lenfoid Organlar

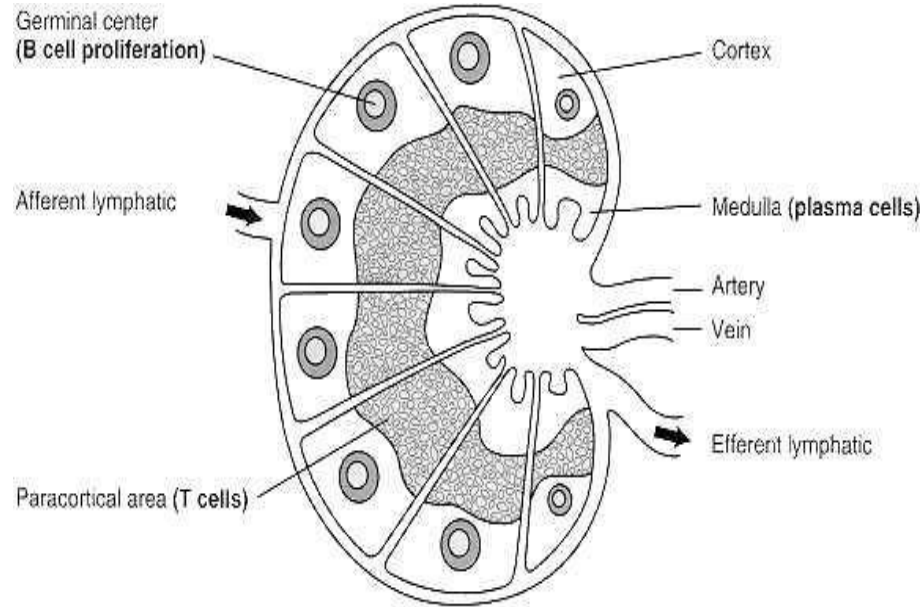
- Normal vucut geliřimi ile paralel gelişir
- En büyük hacme pubertedeulařır
- Antijenik uyarım olmaksızıngelişemezler
- Neonatal çıkarılmaları sonucufonksiyon kaybı oluşmaz
- Görevleri: vücuda giren antijenleri yakalamak ve immun tepki oluřturmak

Lenf Nodülleri

- Antijen immun sistem ile ilk kez karşılaşıyorsa → medullada makrofajlar tarafından yakalanır
- Antijen immun sistem ile daha önce karşılaşmış ise → kortekstekidendritik hücreler tarafından yakalanır
- Kanatlılarda bulunmaz
- Buldukları yere göre isim alırlar; mandibular, maksillar, traheobronşial, sternal, hepatik, splenik, gastrik, jejunal, popliteal vb.

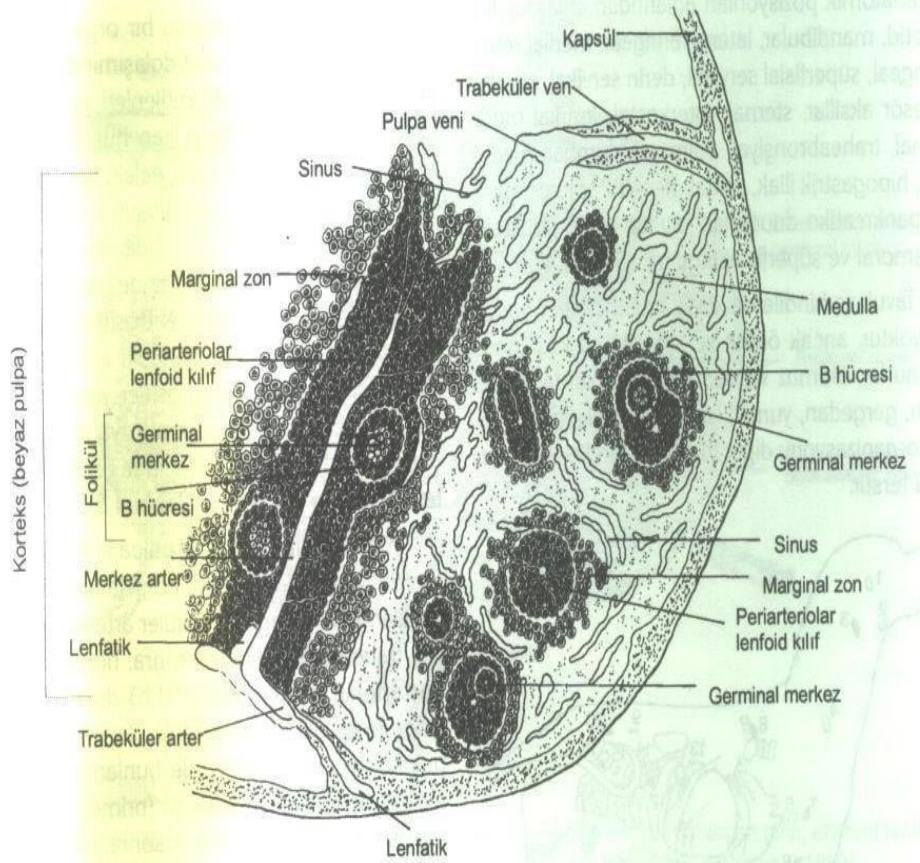
Lenf Nodülleri

- Fasulye şeklinde
- Vucutta stratejik noktalarda yer alır
- Lenf yolu ile taşınan antijenleri yakalar
- Korteks: B lenfosit-germinal merkez
- Parakorteks:T lenfosit
- Medulla: B lenfosit, makrofaj, plazma hücreleri

Dalak

- Kan dolaşımı ile gelen antijenleri yakalar
- Kırmızı-beyaz pulpa
- İmmun sistem hücreleri beyaz pulpada bulunur
- Primer folikül → Germinal merkez

İmmun Sistem Organları

	Primer Lenfoid Organ	Sekonder Lenfoid Organ
Orjin	Ektoderm, endoderm	Mezoderm
Gelişim Zamanı	Erken embriyonik dönem	Geç fetal dönem
Gelişim Süresi	Puberteden sonra küçülür	Yaşam boyunca kalır
Çıkartılmanın Etkisi	Lenfosit kaybı	Yok
Antijene Yanıt	Yanıt vermez	Tam reaktif
Görevi	Lenfositlerin değişimi ve olgunlaşması	İmmun yanıt oluşumu
Örnekler	Timus, bF, kemik iliği	Dalak, lenf nodülleri

Diğer sekonder lenfoid organlar

- **Kemik iliği:** - Bellek hücreleri bulunur
  - Antijenin ikinci girişinde antikorların çoğu bu organda üretilir
- **Hemolenf düğümleri:** - Kan dolaşımı ile ilgili lenf düğümleridir
  - Lenfosit dağılımı lenf nodülleri ile aynıdır
- **Mukozal lenfoid dokular:** -Mukoza boyunca yayılmıştır
  - Küçük lenfosit topluluklarıdır, makrofaj ve dentritik hücreler de bulunur
- **Tavuklarda lenfoid nodüller:** HALT, BALT,GALT, Harderian bezleri